

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

KIRJANPITO 22C00100

Luento 3b: Hankintameno

HANKINTAMENO

- Vaihto-omaisuuden hankintamenon jaksottaminen:
 - Tilikauden päättyessä jäljellä olevan vaihto-omaisuuden **hankintameno** aktivoidaan.
- Mikä on hankintameno?:
 - Hankintaan ja valmistukseen liittyvät menot
 - ”Käyttövalmiina varastossa tai tuotantoprosessissa”:
 - Ostohinta
 - Rahtimenot
 - Asennusmenot jne.

HANKINTAMENO

- Miten hankintameno määritellään?
- Kustannuslaskenta:
 - Suoritekohtaiset kustannukset:
 - Kustannusten ja suoritteiden välinen riippuvuus?
 - Kustannusten kohdistaminen suoritteille?

MUUTTUVAT JA KIINTEÄT MENOT

- Menojen riippuvuus tuotannon määrästä:
 - Muuttuvat menot:
 - Riippuvat tuotannon määrästä tilikauden pituisena ajanjaksona
 - *Variable costs*
 - Kiinteät menot:
 - Eivät riipu tuotannon määrän vaihteluista (kapasiteetin rajoissa) tilikauden pituisena ajanjaksona
 - Määrä riippuu tuotannon aineellisista puitteista ja organisaation laajuudesta sekä ajan kulumisesta
 - *Fixed costs.*

VÄLITTÖMÄT JA VÄLILLISET MENOT

- Menojen kohdistaminen suoritteelle:
 - Välittömät menot:
 - Voidaan kohdistaa suoraan suoritteelle
 - *Direct costs*
 - Välilliset menot:
 - Ei voida kohdistaa suoraan suoritteelle
 - *Indirect costs.*

HANKINTAMENON MÄÄRITTÄMINEN

- Hankintamenuon luetaan (KPL 4:5 §):
 - *Välittömät* menot, jotka ovat aiheutuneet hankinnasta ja valmistuksesta
 - *Saadaan lukea välillisistä* menoista *kohtuullinen osuus*:
 - Liittyvät hyödykkeen hankintaan ja valmistukseen
 - Kohdistuvat tuotantojaksoon
 - On voitava selvittää kustannuslaskennan avulla
 - *Saadaan lukea korkomenot*:
 - *Hyödykkeen tuotantoon kohdistettavissa* oleva laina
 - Korkomenot *tuotantojaksolta*.

HANKINTAMENON MÄÄRITTÄMINEN

- Aktivoituun hankintamenuun luetut hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet menot on voitava selvittää kustannuslaskennan tai -laskelmien avulla:
 - Pysyvät vastaavat (KPL 5:5.2§)
 - Vaihto-omaisuus (KPL 5:6.2§).

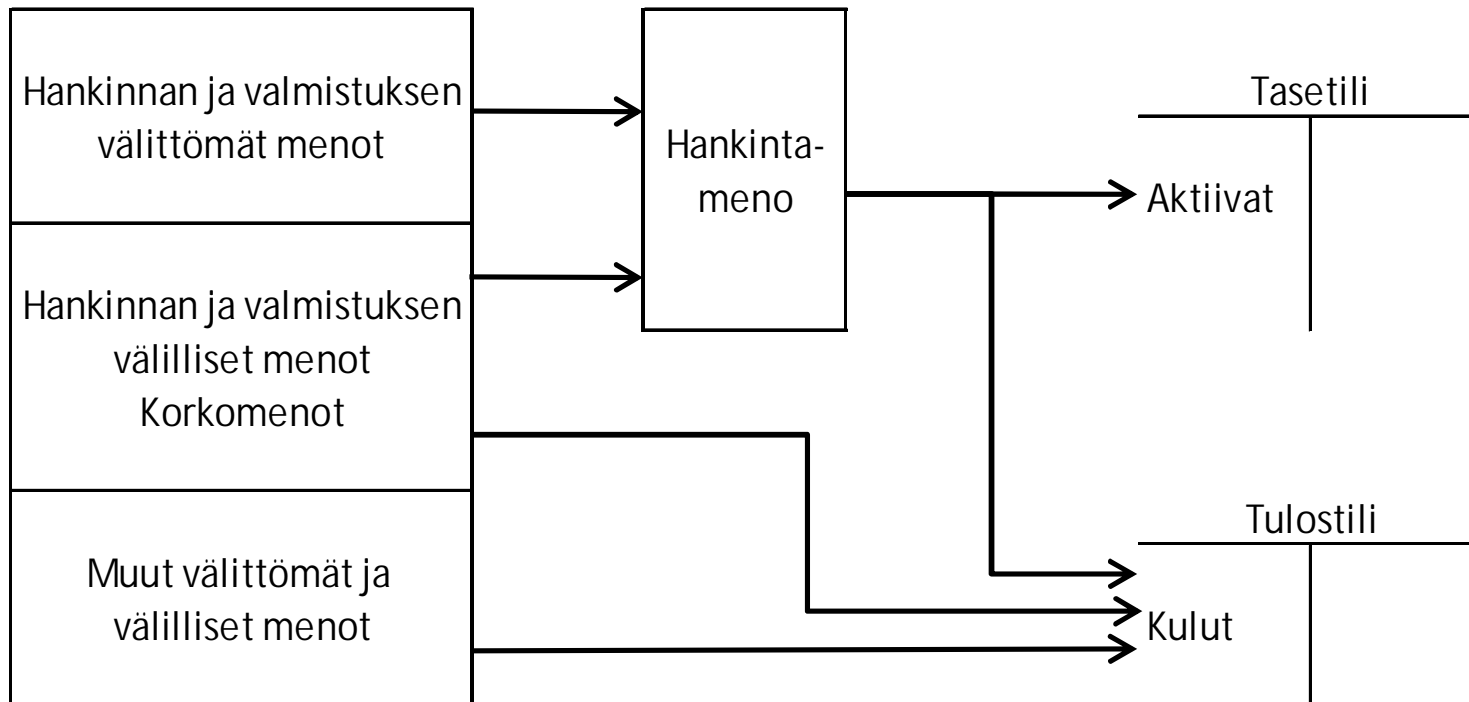
Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

HANKINTAMENO VEROTUKSESSA

- Hankintameno (EVL 14§):
 - Vaihto-, sijoitus- ja käyttöomaisuuden hankintameno on hyödykkeen hankinnasta ja valmistuksesta johtuneiden muuttuvien menojen määrä
 - Hankintamenuon luetaan lisäksi KPL 4:5§ :n nojalla hyödykkeen hankintamenuon kirjanpidossa luetut kiinteät menot ja korkomenot.

MUUTTUVAT JA KIINTEÄT MENOT

MUUTTUVAT JA KIINTEÄT MENOT

Tulostili		Tasetili	
Kulut		Aktivoidut menot	Oma pääoma
	Voitto		Voitto

YLEISOHJE

- Yleisohje kiinteiden menojen lukemisesta hyödykkeen hankintamenoon (31.1.2006).
- Tarkoituksena opastaa kirjanpitovelvollisia hankintamenon määrittämistä koskevien säännösten soveltamisessa:
 - Hankinnan ja valmistuksen kiinteät menot?
 - Edellytykset hankintamenoon lukemiseksi?
 - Kustannuslaskennan toteutus?
 - Korkomenojen lukeminen hankintamenoon?
 - Tilinpäätöstiedot?

MUUTTUVAT MENOT

- Muuttuvia menoja ovat toiminnan määrän mukaan muuttuvat menot, kuten:
 - Raaka-ainemenot
 - Suorittavan työn palkat ja henkilöstömenot
 - Tavaroiden ja aineiden kuljetusmenot
 - Kauppaliikkeessä myytävien tavaroiden hankintamenot.

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

KIINTEÄT MENOT

- Kiinteitä menoja ovat tuotannon määrästä riippumattomat menot, kuten:
 - Hallinnon palkat ja henkilöstömenot
 - Vuokrat.

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

KIINTEÄT MENOT

- Hankintamenoona luettavia kiinteitä menoja ovat mm.:
 - Varastoinnin ja materiaalitoimintojen menot
 - Tuotantolaitoksen käyttömenot
 - Tuotantorakennusten, -koneiden ja -kaluston korjaus- ja kunnossapitomenot
 - Tuotannon suunnittelun, ohjauksen ja laadunvalvonnan menot
 - Tuotannon johdon palkka- ja henkilöstömenot
 - Tuotantolaitoksen hallintomenot
 - Valmistustoiminnan käyttöomaisuuden poistot.

KIINTEÄT MENOT

- Hankintamenoon luettavia kiinteitä menoja eivät ole esim.:
 - Myynnin menot
 - Markkinoinnin menot
 - Jakelun menot
 - Yrityksen keskushallinnon menot
 - Näiden laskennalliset osat
 - Hankintamenoon ei yleensä lueta tutkimus- ja kehittämismenoja.
- Käytännössä hankinnan ja valmistuksen kiinteät menot joudutaan määrittelemään tapauskohtaisesti.

KIINTEIDEN MENOJEN OLENNAISUUS

- Olennaisuus:
 - Kiinteiden menojen määrä suhteessa muuttuvat menot käsittävään hankintamenoon
 - Kiinteiden menojen rahamäärän suuruus
 - Kustannuslaskentajärjestelmän kehittyneisyys (muuttuvat/kiinteät menot)
 - Teollinen valmistustoiminta
 - Palvelusten tuotanto, joka koostuu itsenäisen kokonaisuuden muodostavista työsuorituksista
 - Kauppaliikkeillä vain poikkeustapauksissa.

HANKINTAMENON MÄÄRITTÄMINEN

KPL - 2015	KPL 2016 -
Muuttuvat menot	Välittömät menot
Kiinteät menot <ul style="list-style-type: none">• Olennaiset	Välilliset menot <ul style="list-style-type: none">• Kohtuullinen osuus
Korkomenot <ul style="list-style-type: none">• Pysyvät vastaavat• Olennaiset	Korkomenot <ul style="list-style-type: none">• Pitkäaikainen valmistusprosessi

TÄRKEÄÄ

- Hankintameno:
 - Määrittäminen
 - Välittömät ja välilliset menot